מערך פעילות

כוחו של סיפור במאבק חברתי

משך: שעה וחצי | **קהל יעד:** ש״שנים | **עזרים:** כרטיסיות סלוגנים, כרטיסיות מאבקים חברתיים (נספחים)

באדיבות: שירי קריב – כפר תקווה

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

במפגש זה נבקש לעסוק בכוח של סיפור במאבק חברתי – למה חשוב שנכיר את הסיפור? כיצד הכרת הסיפור מגייסת אותנו למען מטרה כלשהי? מה בין אידיאולוגיה לבין סיפור אישי? ועוד. בנוסף לכך נבקש לעסוק בסיפורים של החטופים, ולעודד את המשתתפים להצטרף למאבק למען שחרורם.

מטרות

- עיסוק בכוחו של סיפור בהקשר של מאבק חברתי.
- בחינת העמדות שלנו ביחס למאבקים חברתיים שונים – מה מחבר / מרחיק אותנו לסוגיה מסוימת?
- עידוד המשתתפים לקחת חלק במאבק למען השבת החטופים.

מהלך

1 פתיחה – משחק ״שכנועים״

יושבים במעגל. מבקשים 4 מתנדבים. כל אחד צריך לשכנע מישהו במשהו מול כל הקבוצה, בהתאם למושגי שנת השירות שלהם:

- לשכנע חבר להחליף אותו במטלה הכי מבאסת – ליווי של חמש בבוקר / ליווי של חמישי לפני הבית.
- מעבירים אותך לבית שאת לא רוצה, ואת מבקשת להישאר – מה את אומרת?
- שני אנשים: קבעתם לצאת ב־17:00 ממש, תכננתם את כל היום כדי שתספיקו להיות מוכנים – ואז הוא הגיע רק לקראת 18:00, וממש כועס. השני מאוד נעלבת שהוא כביכול כועס על האיחור שלך. מבקשים מהם לדבר ולהסביר את עצמם זה מול זו.

לאחר מכן נשאל את הקבוצה: איזה שכנוע הכי עובד? (**תשובה:** כשמדברים מהלב ומספרים סיפור אישי – אפשר לשכנע יותר).

2 מאבק חברתי

מפזרים על השולחן סלוגנים מכל מיני מאבקים (נספח 1):

- "הכסף של הציבור – לא של הטייקונים!", "מנותקים, נמאסתם!", "העם דורש צדק חברתי" – המחאה החברתית 2011.
- "גלעד עדיין חי", "הילד של כולנו", "ושבו בנים לגבולם" – גלעד שליט.
- "חופשי בארצנו", "הפיכה משטרית", "דמוקרטיה או מרד" – מהפכה משפטית.
- "יהי זכרה מהפכה" – רצח נשים.
- "לצאת בשלום מלבנון", "אמא תעשי שאני לא אהיה הקורבן הבא" – ארבע אימהות.
- "די לגזל", "הגז הוא של כולם" – מחאת הגז.
- "צבע עור הוא לא חשד סביר", "חיי אינם הפקר", "שחור לבן כולנו בני אדם" – מחאת האתיופים.

נשאל את המשתתפים

- האם שמעתם על המחאות האלה? מה זכור לכם מהן?
- למה הסלוגנים האלה יכולים לעבוד? איזה סיפור הם מספרים?
- אילו פעולות הסלוגנים הנ״ל גרמו לאנשים לעשות?
- האם יש מאבק / סיפור שהתחברתם אליו במיוחד? מדוע?

3 על הסיפור

כעת ניצור סיפור מאבק חברתי: נפזר על השולחן רעיונות לבעיות חברתיות (נספח 2 – או נציע בעל פה). כל משתתף מתבקש לבחור בעיה חברתית הקרובה ללליבו, ולנאום במשך 2 דקות: למה המאבק הזה חשוב? מה הסיפור שמאחוריו?

דוגמאות: מחירי הדיור, זיהום הים, אלימות משטרתית, שכר נמוך למורים, מיעוט נשים בתפקידים בכירים, גזענות בקבלה לעבודה, פגיעה בבעלי חיים, נגישות לנכים, תחבורה ציבורית בשבת וכו׳.

לאחר מכן נשאל את המשתתפים

- האם השתכנעתם? מדוע?
- מה "מחבר" אותנו לסוגייה מסוימת? מה "מרחיק" אותנו?

4 סיפור החטופים

לסיום, כל משתתף בוחר שם של חטוף ומספר את סיפורו (ניתן להיעזר באתר של כאן 11).

לאתר כאן 11 – סיפורי החטופים ←

נשאל את המשתתפים

- מה המקום של הסיפור / הנרטיב בסוגיית החטופים?
- למה חשוב שנכיר את הסיפורים של כל אחד מהם? האם ההיכרות הזו משפיעה עלינו? באיזה אופן?
- האם יש גבול בהקשר של חייהם הפרטיים של החטופים אל מול הציבור? האם הוא נחצה לתפיסתכם?
- האם אנחנו כציבור עושים מספיק כדי להשיבם? האם יש דבר שהייתם רוצים לעשות כדי לתמוך במאבק להשיבם?

הערה למנחה: מומלץ להתאים חלק זה למצב העדכני בעת קיום המפגש.

5 סיכום

סבב סיום: כל משתתף אומר דבר אחד שהוא יוצא איתו מהמפגש היום.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח 1

כרטיסיות סלוגנים

”הכסף של הציבור – לא של הטייקונים!”

”מנותקים, נמאסתם!”

”העם דורש צדק חברתי”

”גלעד עדיין חי”

”הילד של כולנו”

"ושבו בנים לגבולם"

"חופשי בארצנו"

"דמוקרטיה או מרד"

"יהי זכרה מהפכה"

"לצאת בשלום מלבנון"

”אמא, תעשי שאני לא אהיה הקורבן הבא”

”הגז הוא של כולם”

”צבע עור הוא לא חשד סביר”

”חיי אינם הפקר”

נספח 2

כרטיסיות מאבקים חברתיים

מחירי הדיור	זיהום הים
אלימות משטרתית	שכר נמוך למורים
מיעוט נשים בתפקידים בכירים	גזענות בקבלה לעבודה
פגיעה בבעלי חיים	נגישות לאנשים עם מוגבלויות
תחבורה ציבורית בשבת	